

Seznam identifikovaných možných opatření týkajících se přímo narovnání transferů a zásluhovosti s ohledem na investice do budoucí generace

Pracovní výstup týmu č. 3 pro Komplexní systémové analýzy, zásluhovost a transfery mezi rodinami a státem

Možná opatření	Popis
Společné zdanění a důchodové pojištění manželů	Cílem je zajistit spravedlivý důchod pro oba manžele prostřednictvím společného zdanění a důchodového pojištění na základě deklarovaného soužití ve společné domácnosti. Zajištění administrace prostřednictvím každoročního záznamu nároků na společný důchod prostřednictvím evidenčních listů důchodového pojištění umožní stabilní a přehledné řešení i v podmínkách současného nestabilního rodinného prostředí.
Narovnání pojistných odvodů s ohledem na zásluhy rodin s dětmi	Cílem opatření je narovnání transferů mezi rodinou a společností a zohlednění zásluh rodin v podobě investic do budoucí generace plátců daní a pojistného, a to v období faktické výchovy, kdy rodiny prostředky na výchovu dětí nejvíce potřebují. Opatření předpokládá snížení pojistných odvodů rodinám s ohledem na každé vyživované dítě. Aplikace opatření se společným pojištěním manželů předpokládá administraci pojistných odvodů na obdobném principu, jako už nyní funguje uplatnění daňového zvýhodnění na děti spolu s administrací nároků na společný důchod prostřednictvím každoročního záznamu pojistných nároků z celkového příjmu rodiny (nikoliv z odvedeného pojistného) prostřednictvím evidenčních listů důchodového pojištění. To umožní stabilní a přehledné řešení i v případě rozpadů rodin a změny pečujících rodičů. (zvýšení pojistných odvodů bezdětných je možné jen v omezené míře - pozor na problém vysokého zdanění práce – lépe alternativně jiné příjmy - majetkové daně, daně z nemovitostí, progresivní daň z příjmu, snížení současné vysoké nezaměstnanosti a komplexní hospodářskou a sociální politiku státu)
Navýšení zásluhové části důchodu za každé dítě	Cílem opatření je narovnání transferů mezi rodinou a společností a zohlednění zásluh rodin v podobě investic do budoucí generace plátců daní a pojistného – a to zohledněním této investice ve výši důchodu počítaného ze společného základu manželů – a to navýšením zásluhové části důchodu - tzv. procentní výměry důchodu závislé na výši výdělku - stanoveným koeficientem za každé vychované dítě. Způsob administrace prostřednictvím každoročního záznamu evidenčních listů důchodového pojištění.
Přímá asignace části pojistného rodičům v důchodu	Cílem opatření je narovnání transferů mezi rodinou a společností a zohlednění zásluh rodin v podobě investic do budoucí generace plátců daní a pojistného – a to zohledněním této investice ve výši důchodu prostřednictvím přímé asignace části pojistného rodičům.
Zmírnění minulé nespravedlností u nízkých důchodů matek více dětí	Cílem opatření je částečné napravení minulé nespravedlnosti v podobě částečného dorovnání nespravedlivě nízkých důchodů matek, které vychovaly více dětí, které v současné době svými odvody přispívají do systému na výrazně vyšší průměrné důchody ostatních.
Prodloužení započítávané doby pojištění za péči o dítě	Cílem opatření je zohlednit vedle nákladů rodin na děti rovněž práci rodičů při výchově nové generace přispěvatelů do systému. Parametrickou otázkou by bylo o kolik roků a případná vazba na počet vychovaných dětí.
Univerzální plošné přídavky na děti	Přidavky na děti by nebyly testovány výší příjmu – místo současného charakteru chudinské dávky by získaly charakter kompenzační dávky.
Posílení kapacity veřejných předškolních zařízení	Cílem opatření je zvýšit transfery vůči rodinám s dětmi formou veřejně poskytované služby. Opatření je samostatnou součástí vládních priorit.
Naturální plnění	Naturální požitky směřované na děti a mládež. Například část učebních pomůcek bude nárokovou položkou rodičů školáka (učebnice, školní svačiny), nákup lyžařského vybavení do školní půjčovny pro možnost absolvovat zimní kurzy středoškolákům atd.

Hodnocení možných opatření na základě kritérií (opatření se navzájem nevyklučují – existuje pouze určitá konkurence s ohledem na udržitelnost)

Dílčí cíle - kritéria	Dlouhodobá finanční udržitelnost	Ochrana příjmu před pádem do chudoby rodin s dětmi a důchodců	Zásluhovost - spravedlivé zohlednění všech vstupů do systému	Stabilita řešení konkrétního cíle s ohledem na demografii a hosp. cykly	Spravedlivé postavení mužů a žen	Motivace pro rodiny s dětmi	Únosná míra zdanění práce	Široká podpora napříč politickým spektrem
Možná opatření								
Společné zdanění a důchodové pojištění manželů	Přechodně oslabená Dlouhodobě posílená	Posílená +	Posílená +	Posílená +	Zlepšení +	Vysoká ++	Zlepšení +	
Narovnání pojistných odvodů s ohledem na zásluhy rodin s dětmi	Přechodně neutrální Dlouhodobě posílená	Posílená +	Posílená +	Posílená +	Zlepšení +	Vysoká ++	Zlepšení +	
Navýšení zásluhové části důchodu za každé dítě	Přechodně oslabená Dlouhodobě posílená	Posílená +	Posílená +	Posílená +	Zlepšení +	Střední +	Irelevantní	
Přímá asignace části pojistného rodičům v důchodu	Přechodně oslabená Dlouhodobě posílená	Posílená +	Posílená +	Oslabená – (procykličnost)	Zhoršení -	Střední +	Irelevantní	
Univerzální plošné přídavky na děti	Přechodně oslabená Dlouhodobě posílená	Posílená +	Posílená +	Posílená +	Irelevantní	Podle výše příjmu	Irelevantní	
Posílení kapacity veřejných předškolních zařízení	Irelevantní	Posílená +	Posílena +	Posílená +	Zlepšení +	Vysoká ++	Irelevantní	
Naturální plnění	Irelevantní	Posílená +	Posílena +	Posílená +	Irelevantní	Střední +	Irelevantní	